

**PROTOKÓŁ ZE SPOTKANIA KONSULTACYJNEGO
DOTYCZĄCEGO PROJEKTU STRATEGII ROZWOJU MIASTA – OLSZTYN 2030+**

**II ETAP KONSULTACJI SPOŁECZNYCH
SPOTKANIE ZAMYKAJĄCE, PODSUMOWUJĄCE PRACE NAD DOKUMENTEM**

Termin: 22 czerwca 2022 r. godz. 17.00-19.00
Miejsce: Centrum Techniki i Rozwoju Regionu, Olsztyn ul. Knosały 3b
Temat: prezentacja projektu dokumentu pn. *Strategia Rozwoju Miasta - Olsztyn 2030+*
Cel debaty: zebranie uwag do projektu *Strategii Rozwoju Miasta - Olsztyn 2030+*
Uczestnicy:

- interesariusze strategii rozwoju gminy: mieszkańcy i mieszkanki Olsztyna, lokalni partnerzy społeczni,
- ekspert główny: dr hab. Wojciech Dziemianowicz, profesor Uniwersytetu Warszawskiego
- Piotr Grzymowicz, Prezydent Olsztyna
- Radni Rady Miasta Olsztyna:
Miroslaw Arczak
Tomasz Głazewski
- Przewodnicząca Zespołu Koordynującego ds. opracowania *Strategii Rozwoju Miasta – Olsztyn 2030+*:
Ewa Monika Kaliszuk, I Zastępca Prezydenta Olsztyna
- członkowie Zespołu Koordynującego ds. opracowania *Strategii Rozwoju Miasta – Olsztyn 2030+*:
Justyna Sarna-Pezowicz, Dyrektor Wydziału Strategii i Funduszy Europejskich
Bogusław Żmijewski, Pełnomocnik Prezydenta Olsztyna ds. Promocji, Kultury i Sportu
Magdalena Binerowska, Dyrektor Wydziału Urbanistyki i Architektury

Wprowadzenia dokonał Pan Prezydent Piotr Grzymowicz, krótko nawiązując do prac wykonanych w roku 2021 i dziesięciu debat tematycznych oraz spotkań z młodzieżą zorganizowanych w ramach I etapu konsultacji społecznych, a także warsztatów (luty 2022 r.), których zwieńczeniem będzie doprowadzenie do przyjęcia w III kwartale 2022 r. przez Radę Miasta Olsztyna dokumentu pn. *Strategia Rozwoju Miasta - Olsztyn 2030+*. Pan Prezydent podziękował za udział w dotychczasowych spotkaniach, w tym z mieszkankami i mieszkańcami Olsztyna, które były niezwykle twórcze. Efektem propozycji, opinii i uwag zgłaszanych w trakcie I etapu konsultacji społecznych jest prezentowany od 04 maja 2022 r. na stronie www.konsultacje.olsztyn.eu projekt *Strategii Rozwoju Miasta - Olsztyn 2030+* (dalej: projekt *Strategii*).

Pan Prezydent przedstawił zebranych, członków Zespołu Koordynującego zaangażowanych w proces opracowania projektu *Strategii*, a także eksperta wiodącego dr. Wojciecha Dziemianowicza, profesora Uniwersytetu Warszawskiego, wspierającego merytorycznie i prowadzącego proces opracowania projektu *Strategii*. Ponadto, zwrócił uwagę, że obecne spotkanie jest ostatnim, organizowanym w ramach II etapu konsultacji społecznych dot. projektu *Strategii* i podsumowującym dotychczasowe prace.

Pan Prezydent poinformował, że zaproszenia na wszystkie spotkania konsultacyjne zostały wysłane do różnych środowisk, interesariuszy *Strategii*, których poproszono o opinię na temat projektu dokumentu, i z którymi zakładano twórczo porozmawiać. Jednocześnie podkreślił, że uczestnikami spotkań konsultacyjnych projektu *Strategii* mogła być każda zainteresowana osoba. Pan Prezydent poinformował zebranych, że wszystkie informacje dotyczące trwającego II etapu procesu konsultacji społecznych, w tym m.in. projekt *Strategii* i harmonogram spotkań, są dostępne na stronie www.konsultacje.olsztyn.eu.

W trakcie dalszego trwania spotkania ekspert wiodący prof. dr Wojciech Dziemianowicz przedstawił założenia projektu *Strategii*. Podkreślił wysoki poziom uspołecznienia procesu opracowania projektu *Strategii*, wskazując, że człowiek - jego potrzeby i aspiracje - jest w centrum zainteresowania władz miasta, a budowanie więzi społecznych jest niezwykle istotne dla rozwoju Olsztyna. Profesor W. Dziemianowicz

zwrócił uwagę, że w obecnym stanie prawnym opracowanie projektu *Strategii* jest dla gmin nieobowiązkowe. Jednocześnie wyjaśnił, że w przypadku gmin, które podejmą decyzję o przystąpieniu do przygotowania takiego dokumentu, przepisami prawa nałożono wymogi dot. zawartości merytorycznej i przebiegu procesu opracowania, opiniowania, przyjęcia. Profesor W. Dziemianowicz podkreślił, że projekt *Strategii* został przygotowany zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz, że jest to Strategia na trudne czasy, jest wymagająca, odważna, krótka.

Profesor Dziemianowicz wskazał, że *Strategia Rozwoju Miasta – Olsztyn 2030+* jest instrumentem realizacji polityki lokalnej, służącym mobilizacji zasobów wewnętrznych i zewnętrznych na rzecz rozwoju miasta, włączającym mieszkańców w proces współzarządzania oraz pozwalającym osiągnąć zakładane przez wspólnotę samorządową cele rozwoju. Przedstawiając zebranym wizję Olsztyna, zwrócił uwagę, że wypracowano ją na podstawie wniosków, propozycji wniesionych w trakcie trwania debat strategicznych I etapu konsultacji społecznych:

W 2030 roku, My Obywatele Olsztyna jesteście w pełni przekonani, że ostatnie siedem lat wykorzystaliśmy na wzmocnienie naszej wspólnoty, realizowaliśmy nasze pasje i aspiracje, staliśmy się społecznością odważnie myślącą o roku 2040!

Rozwijając założenia stojące u podstaw tak sformułowanej wizji, ekspert wyjaśnił, że:

My Obywatele – to wszystkie grupy społeczne, niezależnie... seniorzy, młodzi, dorośli, dzieci... Olsztyn jest naszym domem

...wykorzystamy siedem lat – Strategia będzie impulsem do skuteczniejszego działania...

...wzmocnimy wspólnotę – w Olsztynie każdy będzie czuł się dobrze...

...zrealizujemy pasje i aspiracje – osobiste, rodzinne, grupowe, organizacyjne

...będziemy odważnie myśleć o przyszłości – kompetencje, kwalifikacje, nowoczesne miasto z rozwiniętymi funkcjami metropolitalnymi, bezpieczeństwo.

Projekt *Strategii* zakłada, że wizja Olsztyna 2030+ realizowana będzie poprzez określony model trzech zasadniczych kierunków działań, który jest powtarzalny w każdym z celów operacyjnych:

- obywatel – działania ukierunkowane na indywidualnego obywatela miasta, ewentualnie grupy mieszkańców,
- organizacje – działania wspierające organizacje (instytucje, jak i grupy społeczne funkcjonujące w sposób zorganizowany),
- przestrzeń – działania przekształcające przestrzeń Olsztyna zgodnie z założeniami planowania zintegrowanego.

W dalszej części spotkania profesor Dziemianowicz podkreślił, że w projekcie *Strategii* przyjęto zasadę dwóch poziomów zarządzania strategicznego: strategiczny oraz wdrożeniowy. Ekspert przedstawił układ celów strategicznych i celów operacyjnych, wskazując również kierunki działań jakie przewidywane są do realizacji poszczególnych celów. W dokumencie wyznaczono niżej wymienione trzy cele strategiczne oraz dwanaście celów operacyjnych. Cele te mają wymiar horyzontalny, wzajemnie współzależny od siebie.

Cel strategiczny	Cel operacyjny	Kierunek działań
<i>Olsztyn wrażliwy</i>	<i>Olsztyn empatyczny</i>	✓ wsparcie osób ze specjalnymi potrzebami oraz wzmocnianie włączających relacji z tymi obywatelami miasta, ✓ inicjatywy wspierające seniorów, ✓ wsparcie tych, którzy nie mogą poradzić sobie z różnymi trudnymi sytuacjami życiowymi, jak np. osoby znajdujące się w kryzysie bezdomności, dzieci z chorobami i problemami psychicznymi, ✓ inicjatywy ukierunkowane na rodziny potrzebujące wsparcia, ✓ rozwój ekonomii społecznej,

	<i>Olsztyn bezpieczny</i>	✓ adaptacja do zmian klimatu, która będzie realizowana zgodnie z przyjętym w mieście planem adaptacji, ✓ gospodarka obiegu zamkniętego, ✓ jakość powietrza oraz czystość wód powierzchniowych, ✓ wzmacnianie świadomości ekologicznej mieszkańców, ✓ bezpieczeństwo publiczne, w zakresie zwalczania zachowań patologicznych i obciążonych zagrożeniem dla zdrowia mieszkańców, a także podnoszenie komfortu życia wynikającego z poczucia bezpieczeństwa, zarówno w przestrzeni publicznej, jak i w miejscu zamieszkania,
	<i>Olsztyn tolerancyjny</i>	✓ poprawa warunków dla zrozumienia i wzrostu akceptacji różnorodności kulturowej, wyznaniowej i odmiennych poglądów, ✓ wspierania działań antydyskryminacyjnych oraz zapobiegania negatywnym zjawiskom społecznym związanych z dyskryminacją we wszelkich aspektach życia mieszkańców, ✓ edukacja w zakresie wielokulturowości miasta i regionu,
	<i>Olsztyn świadomy</i>	✓ wzmacnianie tożsamości lokalnej i lokalnego patriotyzmu oraz podnoszenie świadomości historycznej, ✓ generowanie, przekazywanie i promocja wiedzy (poza systemem edukacji) podnoszącej świadomość mieszkańców miasta na temat ważnych zagadnień rozwojowych (kultura i wielokulturowość, środowisko, technologie i aktualne trendy rozwojowe), ✓ ochrona materialnego dziedzictwa kulturowego, ✓ promowanie wybitnych walorów przyrodniczych a także potencjału gospodarczego i rozwojowego miasta,
<i>Olsztyn otwarty</i>	<i>Olsztyn kompetentny</i>	✓ wzmacnianie kompetencji zawodowych i społecznych, w tym kulturowych w kontekście obecnych i przyszłych rynków pracy oraz wyzwań cywilizacyjnych, ✓ wzmacnianie roli szkół, uczelni wyższych i innych organizacji podnoszących kompetencje mieszkańców miasta, ✓ wzmacnianie funkcji akademickiej Olsztyna, ✓ poprawa polityki oświatowej i jakości prac szkół, ✓ oferta edukacyjna, w tym rozwój dziedzin zgodnych z potrzebami i trendami rynkowymi, ✓ rozwoju społeczeństwa informacyjnego,
	<i>Olsztyn inspirujący</i>	✓ kultura i zwiększenie uczestnictwa mieszkańców w tworzeniu i wspieraniu kultury, ✓ pobudzanie działalności kreatywnej, wychodzącej poza standardowe rozwiązania, ✓ działania pilotażowe w różnych sferach funkcjonowania miasta, ✓ promocja osiągnięć wspólnoty samorządowej oraz mieszkańców Olsztyna, ✓ budowanie sieci współpracy,
	<i>Olsztyn zapraszający</i>	✓ wzrost jakości promocji miasta i szeroko rozumianego public relations,

		✓ wzmacnianie jakości oferty inwestycyjnej Olsztyna, uwzględniającej również elementy jakości życia, ✓ rozwój oferty mieszkaniowej, ✓ podnoszenie jakości oferty wypoczynkowej (również w kontekście atrakcji turystycznych), ✓ podnoszenie jakości oferty dydaktycznej (uczelnie),
	<i>Olsztyn dostępny</i>	✓ stworzenie efektywnego systemu realizacji podróży w mieście, uwzględniającego również Miejski Obszar Funkcjonalny Olsztyna, ✓ poprawa dostępności komunikacyjnej wewnętrznej i zewnętrznej miasta, ✓ rozwój różnych form transportu, ✓ realizacja idei miasta piętnastominutowego, uwzględniającego wzmocnienie różnorodnych funkcji na poziomie osiedli, ✓ podnoszenie jakości przestrzeni, ✓ urealnienie idei smart city 3.0, czyli połączenia technologii usprawniającej funkcjonowanie miasta z jego zarządzaniem i włączeniem społecznym w procesy planowania i rozwoju oraz rozwoju e-usług, ✓ poprawy dostępności cyfrowej miasta i bezpieczeństwa z tym związanego,
Olsztyn proaktywny	<i>Olsztyn metropolitalny</i>	✓ rozwój funkcji metropolitalnych Olsztyna, budowanych w relacjach międzynarodowych, ✓ podniesienia rangi Olsztyna w układzie regionalnym, krajowym i międzynarodowym, ✓ tworzenie przestrzeni przyjaznej obcokrajowcom, ✓ wzmacnianie stołeczności Olsztyna – miasta wojewódzkiego,
	<i>Olsztyn zaangażowany</i>	✓ rozwój partycypacji społecznej i idei budżetu obywatelskiego w kierunku budżetów tematycznych, ✓ aktywizacja i włączanie młodzieży w działania przygotowujących rozwiązania w ramach polityki lokalnej, ✓ rozwój, wspieranie aktywności mieszkańców na poziomie osiedli, ✓ rozwój organizacji pozarządowych, ✓ wzmacnianie kapitału społecznego i aktywności społecznej,
	<i>Olsztyn przedsiębiorczy</i>	✓ wspieranie rozwoju przemysłu 4.0 przez firmy zlokalizowane i zachęcane do lokalizacji w Olsztynie, ✓ wzmocnienie roli Olsztyńskiego Parku Naukowo-Technologicznego jako czynnika rozwoju miasta, ✓ wspieranie rozwoju przedsiębiorczości, ✓ rozwój oferty inwestycyjnej miasta, ✓ wspieranie rozwoju innowacyjności olsztyńskich przedsiębiorstw,
	<i>Olsztyn witalny</i>	✓ wsparcie rozwoju sportu amatorskiego i kształcenia młodych sportowców, ✓ podnoszenie atrakcyjności bazy sportowo-rekreacyjnej, ✓ tworzenie atrakcyjnej oferty rekreacyjnej i rozwoju turystyki sportowej, ✓ podnoszenie świadomości mieszkańców w zakresie

		aktywności fizycznej, ✓ szeroko pojęte zdrowie mieszkańców , traktowane spójnie z profilaktyką zdrowotną i zdrowym stylem życia.
--	--	--

W czasie dalszego omawiania zawartości merytorycznej *Strategii*, ekspert zwrócił zebranych uwagę na model struktury funkcjonalno-przestrzennej Olsztyna, który jako nowy element (wymagany ustawą o zasadach prowadzenia polityki rozwoju) pojawił się w dokumencie prezentowanym na spotkaniu. Model obrazuje spodziewane i planowane procesy rozwoju i ich wpływ na kształtowanie się struktur przestrzennych miasta. W modelu przedstawiamy główne struktury przestrzenne Olsztyna (pasma miejskie, strefy funkcjonalno-przestrzenne), a także jak planowane do realizacji działania będą oddziaływać na przestrzeń miejską.

Ponadto ekspert – odwołując się do dokumentów strategicznych wyższego rzędu: krajowego tj. *Strategii na Rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju*; regionalnego – tj. *Warmińsko-Mazurskie 2030. Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego województwa*; ponadlokalnego – tj. *Strategia MOF Olsztyna 2030+ - Nowe Wyzwania* - podkreślił, że Olsztyn stanowi część obszarów strategicznej interwencji. Zauważył, że chcąc wykorzystać wszystkie zasoby zewnętrzne i możliwości zewnętrzne, podejmując działania na rzecz rozwoju Miasta należy pamiętać, że Olsztyn leży w Polsce Wschodniej, należy również do Tygrysa warmińsko-mazurskiego a także MOF Olsztyna (obszary interwencji wyznaczone do wsparcia przez samorząd województwa warmińsko-mazurskiego). Profesor Dziemianowicz krótko omówił OSI wyznaczone w *Strategii MOF Olsztyna*, tj.:

- ✓ OSI Infrastrukturalny pierścień – służące zrównoważonemu rozwojowi obszaru wokół obwodnicy,
- ✓ OSI Pasy zieleni (Zielony pierścień) – służące zachowaniu powiązań przyrodniczych i ochronie walorów krajobrazowych,
- ✓ OSI Jeziora – służące ochronie linii brzegowej jezior,
- ✓ OSI Przestrzeń mobilności – służące możliwości zapewnienia zrównoważonego transportu m.in. obszary w bliskiej odległości od tras komunikacji zbiorowej, ścieżek rowerowych.

Poza wyżej wymienionymi, istotnym dla Olsztyna obszarem strategicznej interwencji na poziomie lokalnym jest obszar rewitalizacji, który został wskazany w trwających pracach nad nowym Miejskim programem rewitalizacji Olsztyna. Program ten traktowany jest jako jeden z dokumentów wdrożeniowych *Strategię Rozwoju Miasta Olsztyn 2030+*.

W dalszej części spotkania, ekspert przedstawił zebranych zasady realizacji *Strategii*, które będą przyświecać na każdym kroku jej wdrażania, są to:

- ✓ Zasada równości szans kobiet i mężczyzn,
- ✓ Zasada równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami,
- ✓ Zasada zrównoważonego rozwoju,
- ✓ Zasada „nie czyni poważnych szkód”,
- ✓ Zasada partnerstwa,
- ✓ Zasada włączania młodych w procesy rozwojowe,
- ✓ Zasada wypracowywania standardów w projektowaniu i działaniach przestrzennych,
- ✓ Zasada uniwersalizmu w projektowaniu i podejściu do działań społeczno-gospodarczych,
- ✓ Zasada aktywizacji na poziomie osiedli,
- ✓ Zasada ciągłości interwencji.

Przechodząc do omawiania ram finansowych, profesor Dziemianowicz wyjaśnił, iż w projekcie *Strategii* nie przedstawiono budżetu na realizację poszczególnych celów strategicznych i operacyjnych. Wskazując na trudności zewnętrzne (m.in. kryzys ekonomiczny wywołany wojną w Ukrainie; zmiany przepisów prawa w zakresie finansów publicznych i in.), zwrócił uwagę, że istotnym było pokazanie potencjalnych źródeł finansowania tj.:

- ✓ publiczne środki zagraniczne (należy przyjąć, że zostaną uruchomione zarówno środki z Krajowego Planu Odbudowy, jak i Umowy Partnerstwa – istotne będą w szczególności budżety asygnowane na ZIT-y, czyli zintegrowane inwestycje terytorialne),
- ✓ publiczne środki krajowe,

- ✓ budżet samorządu województwa warmińsko-mazurskiego,
- ✓ środki prywatne.

Ekspert zwrócił uwagę na zmiany, jakie nastąpią w zakresie monitoringu i ewaluacji *Strategii Rozwoju Miasta Olsztyn 2030+* (w porównaniu do systemu monitorowania przyjętego dla *Strategii Rozwoju Miasta – Olsztyn 2020*). Monitoring celów strategicznych będzie realizowany w oparciu o 17 wskaźników. Źródłami danych wykorzystywanymi w monitoringu będą:

- ✓ statystyka publiczna – dla każdego celu strategicznego przypisano wskaźniki pochodzące z Banku Danych Lokalnych GUS,
- a także (wskazane jako novum)
- ✓ barometr społeczny – dane pochodzące z własnego badania społecznego, zawierającego wskaźniki tożsame ze wskaźnikami zapisanymi w *Strategii Warmińsko-Mazurskie 2030*, a także zaproponowane dodatkowo dla poszczególnych celów strategicznych. Zwrócimy się do mieszkańców o wyrażenie opinii, co sądzą o zmianach i bieżącej sytuacji w mieście. Istotne dla nas będzie pozyskanie informacji zwrotnej od mieszkańców, jaki jest odbiór działań wdrażanych w ramach Strategii. Profesor Dziemianowicz wskazał przykładowe wskaźniki, jakie będą monitorowane:

% mieszkańców...

- twierdzących, że w ich otoczeniu osoby w jakikolwiek sposób wykluczone otrzymują rzeczywiste wsparcie ze strony władz lokalnych
- korzystających z lokalnej infrastruktury aktywizacji społecznej
- utożsamiających się z m. Olsztyn
- wysoko oceniających stan środowiska przyrodniczego w ich otoczeniu
- pozytywnie oceniających ofertę kulturalną miasta
- oceniających wysoko poziom dostępności komunikacyjnej miejsc istotnych dla funkcjonowania ich i członków ich rodzin
- twierdzących, że w ostatnim czasie poprawili swoje kompetencje zawodowe
- pozytywnie oceniających ofertę sportowo-rekreacyjną miasta
- dostrzegających poprawę pozycji miasta na arenie krajowej i międzynarodowej
- deklarujących działania we współpracy z innymi osobami na rzecz społeczności lokalnych

Podsumowując wystąpienie prezentujące konsultowaną *Strategię*, profesor Dziemianowicz podkreślił, że projekt *Strategii Rozwoju Miasta Olsztyn 2030+* jest spójny z dokumentami wyższego rzędu (SOR, KSRR, Warmińsko-Mazurskie, *Strategią MOF Olsztyna 2030+ - Nowe Wyzwania*). W projekcie omawianego dokumentu szczegółowo przedstawiono analizę spójności z ww. dokumentami strategicznymi.

Następnie Prezydent Ewa Kaliszuk zaprosiła zebranych do dyskusji.

UWAGI	USTOSUNKOWANIE SIĘ
Pan Z. K., mieszkaniec ulicy Dworcowej: w związku z powstawaniem nowej linii tramwajowej zaproponował zwiększenie ilości nowych nasadzeń, tak, aby to było, nie 2 do 1 ale 10 do 1. Wspomniał również o braku zieleni na ul. Obiegowej, wcześniej było to miejsce z dużą ilością nasadzeń, obecnie drzew brakuje. Zauważył, że drzewa można sadzić przy niewielkim nakładzie finansowym, przy udziale mieszkańców. Pan M. Arczak - radny Rady Miasta Olsztyna zauważył, że głos przedmówcy tylko pozornie jest oderwany od tematu, jest symptomatyczny i dokładnie łączy się z ważnymi nowymi postulatami	Prezydent Piotr Grzymowicz podziękował za głosy zebranych oraz ciekawą dyskusję. Zauważył, że tylko poprzez dialog można budować naszą wspólną przyszłość. Nadmienił, że żyjemy w bardzo niepewnych czasach finansowych, samorządom odbierane są środki. Podkreślił chęć realizacji, jak największej ilości postulatów, jednak wskazał na ograniczenie środków finansowych samorządów, w tym Olsztyna, spowodowane m.in. nierównym ich podziałem. Zauważył, że samorządy występują o to, aby źródła dochodów własnych, były źródłami stabilnymi. Przytoczył przykład edukacji, na którą z subwencji otrzymujemy 59%, reszta musi być uzupełniana z podatków. Podkreślił, że system

ujętych w projekcie *Strategii*, przewidującymi oraz postulującymi standaryzowanie działań miasta w różnych obszarach jego funkcjonowania, a więc wprowadzenie jak największej ilości automatycznych rozwiązań. Przyjmowane w drodze uchwał Rady Miasta, zarządzeń Prezydenta, będą regulować różne aspekty funkcjonowania miasta. Zauważył, jak **ważne jest projektowanie uniwersalne, dostępność przestrzeni dla wszystkich, w tym również seniorów i osób niepełnosprawnych, służące wszystkim**. Radny nadmienił, że ten głos jest doskonałym przyczynkiem do dyskusji w roku przyszłym i kolejnych latach. Zadeklarował udział w pracach nad programami wdrożeniowymi do *Strategii*.

Plany, programy realizacyjne będą najważniejsze. Ten głos doskonale wpisuje się w planowanie i wdrażanie *Strategii*. *Strategia* bowiem mieści wszystkie nasze potrzeby, oczekiwania, plany.

Pani B. Sz.-B. - Przewodnicząca Rady Olsztyńskich Seniorów: stwierdziła, że w projekcie *Strategii* musi znaleźć się zapis o **powstaniu prawdziwego centrum aktywności seniorów**. Takie centra funkcjonują w innych miastach, np. w Gdyni, Białymstoku. Podkreśliła **konieczność aktywizowania seniorów, którzy z różnych powodów są odizolowani, często potrzebują pomocy m.in. psychologicznej**. Wspomniała o pomieszczeniu w budynku Aquasfery, które jest udostępnione bezpłatnie seniorom, jednak to za mało. **Problemem jest także brak środków finansowych na działalność senioralną**. Uniwersytety Trzeciego Wieku są płatne, nie każdego stać na opłacanie składek. Pani Przewodnicząca wspomniała, że seniorzy próbują sobie radzić, organizując się oddolnie, własnym sumptem, bez nakładów finansowych i jest to możliwe, jednak niewystarczające. Podkreśliła, że głos ludzi starszych jest bardzo ważny, dlatego jako przedstawicielka tego środowiska **postuluje o stworzenie olsztyńskiego centrum seniora z prawdziwego zdarzenia i proponuje zapis w projekcie *Strategii* dotyczący aktywizacji seniorów**.

Pan T. Głazewski - radny Rady Miasta Olsztyna, nadmienił, że będąc zwolennikiem ścisłych rozwiązań, miał wiele wątpliwości odnośnie przyjętego kierunku działania. Jednakże podejście zbierające idee, jakie pojawiły się podczas spotkań, daje możliwość stworzenia elastycznego dokumentu. Takie podejście wydaje się słuszne, zwłaszcza w kontekście wydarzeń ostatnich dwóch lat (pandemia, wojna w Ukrainie) w obliczu wydarzeń, których nie jesteśmy w stanie przewidzieć. Stąd taka elastyczna formuła będzie odpowiednia i zminimalizuje ryzyko ewentualnej konieczności tworzenia nowego dokumentu, w odpowiedzi na zmieniającą się

finansowania powinien być klarowny i sprawiedliwie odpowiadać na potrzeby mieszkańców. Prezydent, nawiązując do hasła *Olsztyn O!Gród z Natury* wskazał, że nasze miasto jest zielone, gmina stara się, zgodnie z postulatami mieszkańców, o jak największą ilość nasadzeń, wykonywanych często przy okazji realizowania projektów, np. rozbudowy linii tramwajowych. Z drugiej strony rozbudowa infrastruktury wymusza także wycinanie drzew, jest nieuniknione. Prezydent wspominał także, iż ze środków Programu Operacyjnego Polska Wschodnia pozyskano 10 milionów zł na nasadzenia 2800 drzew, 6500 bylin i 33 000 roślin cebulkowych i in. Pan Prezydent zauważył, że na inwestorów nakładany jest obowiązek nasadzeń kompensacyjnych. Chcemy oczywiście, żeby było ich, jak najwięcej, ale to wiąże się ze środkami finansowymi. Przy każdej inwestycji planowana jest zielen, warto wspomnieć również o planach odtworzenia alei, m. in. Dąbrowszczaków, uzupełnienie drzew, które z różnych przyczyn zostały wycięte. Wszystko to wpływa na polepszanie jakości przestrzeni i kreowanie atmosfery przyjaznej do życia. Mieszkańcy zmieniają przestrzeń wokół siebie w ramach współpracy.

Pan Prezydent odniósł się także do kwestii seniorów, wskazując, że Olsztyn prowadzi politykę rozwoju DPS-ów, wspiera kluby seniorów środkami, w części ze Skarbu Państwa, ale w większości z budżetu Miasta. Prezydent podkreślił, że osoby w wieku senioralnym i ich wiedza, doświadczenie, aktywność jest bardzo ważna w kontekście rozwoju miasta. Seniorzy zasługują na coraz lepsze warunki, jednak istnieje problem finansowania, m.in. ze względu na obcięcie środków na szczeblu centralnym.

Prof. W. Dziemianowicz zauważył, że zielen traktować należy, jako element krajobrazu, który ma nam gwarantować bezpieczeństwo w kontekście chociażby zmian klimatycznych. Zapisy takie znajdują się w celach operacyjnych. Odnosząc się do tematu powstania centrum seniora profesor zauważył, że rzeczywiście w projekcie *Strategii* nie ma takiego zapisu.

Wspomniał także, że w programach wdrożeniowych istnieje potrzeba rozwijania sieci centrów aktywizacji. Zapytał więc, czy nie można byłoby połączyć aktywizacji różnych środowisk, stawiając na działania wielopokoleniowe, integrujące seniorów z młodzieżą. Profesor zaproponował także połączenie celu *Olsztyn zaangażowany z Olsztynem witalnym*. Centra aktywności mogą dzięki nowoczesnym technologiom stać się czymś w rodzaju laboratorium, być wioskami diagnostycznymi.

sytuację. Zauważył także, że wsłuchiwanie się w głosy dotyczące szczegółowych rozwiązań, będzie determinowało kierunki działań.	
Radny M. Arczak zadał pytanie o mapkę z pasmem aktywności miejskiej, będącą załącznikiem do projektu <i>Strategii</i>, co to znaczy i dlaczego pasmo ma taki przebieg? Zauważył, że ważnym nowym postulatem w <i>Strategii</i> jest wzrost funkcji osiedli, komplementarnych centrów mieszkaniowych. W opinii radnego, jeżeli chcemy wzmacniać we wszystkich tych obszarach osiedla, jeżeli każde osiedle ma być takim mikro centrum usługowo-handlowo-rekreacyjno-mieszkalnym, to wskazane pasmo wprowadza zamieszanie, gdyż sugeruje, że tylko na wskazanym terenie skupią się wszystkie funkcje aktywności miejskiej.	Pani Magdalena Binerowska - dyrektor Wydziału Urbanistyki i Architektury UMO odpowiadając na pytanie radnego Mirosława Arczaka wyjaśniła, że wskazane pasmo ma szerokość umowną, wynikającą z dokumentów z zagospodarowania, z planów miejscowych, jest to umowny układ w przestrzeni tego, co może się zadziać, co chcielibyśmy, żeby się zadziało. Jest to mapka wyciągnięta z modelu.
Pani M. K. – Rada Osiedla Śródmieście zapytała o to, kiedy nastąpi etap konkretów, dyskusji na temat realnych pomysłów?	Pan Prezydent P.Grzymowicz wyjaśnił, że w najbliższym czasie będzie wiele okazji do dyskusji, m. in. planowany jest powrót do cyklicznych spotkań z radami osiedli, prace nad Programem Zatorze, oraz nad miejscowym planem zagospodarowania dla Koszar Dragonów. Gmina jest także w trakcie prac nad programem związanym z wydzieleniem stref czystego powietrza w Śródmieściu. Ponadto Prezydent wspomniał także o Olsztyńskim Budżecie Obywatelskim, a także o przygotowaniu budżetu na przyszły rok. Prezydent E.M. Kaliszuk podsumowując przypomniała, że w ciągu 30 dni po zakończeniu konsultacji przygotowany zostanie raport z ich przebiegu. Następnie projekt <i>Strategii</i> będzie przedmiotem obrad, prawdopodobnie we wrześniu. Z kolei prace nad programami wdrożeniowymi będą trwały około roku.

Profesor W. Dziemianowicz podsumowując cały cykl spotkań zapewnił, że każda wniesiona podczas nich uwaga zostanie rozpatrzona a odpowiedź zamieszczona w raporcie konsultacyjnym. Profesor zwrócił także uwagę na nieliczną frekwencję radnych Rady Miasta Olsztyna, co może budzić pewien niedosyt, podkreślając jednocześnie zaangażowanie jednego z nich – radnego Mirka Arczaka.

Profesor W. Dziemianowicz, nawiązując do spotkania ze środowiskami naukowymi, wspomniał o braku zaangażowania studentów w życie miasta. Ze względu m.in. na położenie i samowystarczalność miasteczka studenckiego, studenci nie są widoczni w Olsztynie. Natomiast spotkanie konsultacyjne z radami osiedłowymi wskazał, jako bardzo owocne.

Profesor W. Dziemianowicz przywołał także wnioski ze spotkań z młodzieżą. Młodzi ludzie chcą uczyć się w szkole przyjaznej chociażby dla oka, bardzo interesują się partycypacją w Olsztyńskim Budżecie Obywatelskim, chcąc realizować projekty, które z punktu widzenia młodych są interesujące. Profesor nawiązał także do spotkania ze środowiskiem seniorów, widząc w nim potencjał realizacji celu aktywizacji. Ważne jest sprawienie, by seniorzy czuli się osobami zadbany, niezbędnymi, jednocześnie mogącymi realizować swoje aspiracje.

Z kolei podczas spotkania ze środowiskiem przedsiębiorców głównym pytaniem, które wybrzmiało było, co zrobić, aby Olsztyn był miastem wspierającym przedsiębiorców, ściągającym inwestorów? Narodziła się

konkluzja, że promocja gospodarcza musi być kołem napędowym. Olsztyn musi być widoczny jako miejsce przyjazne przedsiębiorcom. Musimy wzmocnić budowanie marki, ulepszyć promocję oraz zapewnić lepszą informację na zewnątrz.

Pan Profesor wspomniał także, że podczas wielu debat poruszane były sprawy bieżące, co jest zrozumiałe. Wyraził również nadzieję, że projekt *Strategii*, który zostanie przedłożony Radzie Miasta Olsztyna nie będzie budził żadnych wątpliwości a także będzie optymalny z punktu widzenia aspiracji, ambicji mieszkańców i władz miasta oraz roku 2030 a nawet dłuższej perspektywy.

W trakcie dalszego trwania dyskusji, głos zabrała Pani Prezydent Ewa Monika Kaliszuk podkreślając, że w czasie spotkań pierwszego i drugiego etapu konsultacyjnego *Strategii*, był czas na dyskusje o bieżących problemach. Wyraziła opinię, że należy jednak skupić się na przyszłości. Wspomniała także, że nie można wielu rzeczy przewidzieć, wojna w Ukrainie, pandemia zdeterminowały rzeczywistość, wpłynęły na politykę rządu dotyczącą samorządów. Pani Prezydent E.M. Kaliszuk podkreśliła również, że w projekt *Strategii* nie został tylko wypracowany jedynie przez urzędników, ale jest dokumentem wynikającym z potrzeb, oczekiwań, uwag i refleksji mieszkańców, pojawiających się podczas debat. Wskazała, że budującym jest to, że mimo niedużej frekwencji podczas konsultacji, dały bazę do opracowania projektu *Strategii*, w kształcie prezentowanym obecnie. Podkreśliła również, że w pierwszym etapie konsultacji społecznych brało udział ponad 400 osób. Prezydent E.M. Kaliszuk dodała, że praca nad dokumentem, pozwoliła na integrację, lepsze poznanie się członków Zespołu Koordynującego.

Na zakończenie spotkania, wobec braku osób chętnych do zabrania głosu w dyskusji, Pani Prezydent E.M. Kaliszuk wyraziła satysfakcję z przebiegu całego procesu konsultacyjnego, podziękowała za cenne uwagi wszystkich członków debat i obiecała zawarcie ich w projekcie *Strategii*. Na tym spotkanie zakończono.

ZASTĘPCA PREZYDENTA

Ewa Monika Kaliszuk